

„Europejski Fundusz Rolny na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich: Europa inwestująca w obszary wiejskie.”
Materiał współfinansowany ze środków Unii Europejskiej w ramach pomocy technicznej
Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2014-2020.
Materiał opracowany na zlecenie Ministerstwa Rolnictwa i Rozwoju Wsi.
Instytucja Zarządzająca Programem Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2014-2020 –
Minister Rolnictwa i Rozwoju Wsi.

**DEKLARACJA
W ZAKRESIE PODEJŚCIA LEADER PO ROKU 2020
przyjęta na zakończenie
konferencji PODEJŚCIE LEADER W POLSCE
1-2 grudnia 2016 r.**

My, przedstawiciele wielu organizacji i osób działających na obszarach wiejskich Polski, obecnych na konferencji pt.: PODEJŚCIE LEADER W POLSCE, zorganizowanej w dniach 1-2 grudnia 2016 w Ossie k. Rawy Mazowieckiej, przyjmujemy poniższą DEKLARACJĘ W ZAKRESIE PODEJŚCIA LEADER PO ROKU 2020 jako wyraz dążeń, oczekiwań i zaangażowania mieszkańców obszarów wiejskich. Jednocześnie zwracamy się do Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi oraz całego rządu o uwzględnienie w polityce krajowej zapisów Deklaracji Cork 2.0 oraz Manifestu Obszarów Wiejskich przyjętego przez Europejski Parlament Wiejski.

1. Zdecydowanie podkreślamy rolę terytorialnego, zintegrowanego, partnerskiego i oddolnego podejścia do rozwoju obszarów wiejskich (RLKS) z wykorzystaniem różnych funduszy. Oczekujemy od samorządów i rządu większego zaufania i wiary w umiejętności Lokalnych Grup Działania dostosowywania zasad i procedur, tak by odpowiadały potrzebom lokalnych społeczności wiejskiej i przyczyniały się do zrównoważonego rozwoju obszarów wiejskich.

2. Tworzenie warunków do rozwoju obszarów wiejskich powinno być ściśle powiązane z zasadą subsydiarności i maksymalną decentralizacją oraz oparte o partnerstwo i współpracę wszystkich podmiotów realizujących podejście LEADER. Tylko odpowiednie ustawodawstwo, decyzje administracyjne i finansowe, tworzone i podejmowane w duchu zaufania i partnerstwa, skutkują spójnymi politykami i współpracą międzyprogramową. Ich wdrożenie, z jednoczesnym zmniejszeniem obciążenia administracyjnego na wszystkich poziomach, umożliwi efektywniejsze rozwiązywanie problemów polskiej wsi i małych miasteczek.

3. Doceniamy wysiłki władz centralnych i niektórych samorządów województw podlaskiego oraz kujawsko-pomorskiego zmierzające do szerszego wykorzystania w okresie 2014-2020 mechanizmu RLKS dla procesów rozwojowych. Po roku 2020 RLKS może pozytywnie wpływać na rozwój poszczególnych obszarów, jeżeli zostaną wprowadzone daleko idące uproszczenia procedur. Rozwój Lokalny Kierowany przez Społeczność nie może kojarzyć się z biurokracją, ale z oddolnie inicjowanymi procesami rozwojowymi, z animacją lokalną i prostymi mechanizmami wdrożeniowymi na pierwszym planie.

4. Zwracamy uwagę na fakt, iż wieś istnieje w ścisłym powiązaniu z miastem. Dzielenie procesu rozwoju lokalnego wg podziałów administracyjnych i proceduralnych ogranicza przeciwdziałanie niekorzystnym zjawiskom demograficznym i gospodarczym na wsi. Wnosimy o potraktowanie wsi i miast jako wzajemnie uzupełniających się potencjałów i potrzeb lokalnych społeczności. Silne powiązania funkcjonalne miast i wsi powinny stać się przyczynkiem do zintegrowanego wdrażania programów rozwojowych z wykorzystaniem metody RLKS.

„Europejski Fundusz Rolny na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich: Europa inwestująca w obszary wiejskie.”
Materiał współfinansowany ze środków Unii Europejskiej w ramach pomocy technicznej
Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2014-2020.
Materiał opracowany na zlecenie Ministerstwa Rolnictwa i Rozwoju Wsi.
Instytucja Zarządzająca Programem Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2014-2020 –
Minister Rolnictwa i Rozwoju Wsi.

5. Widzimy potrzebę rozwoju małych rodzinnych gospodarstw rolnych oraz tworzenia krótkich łańcuchów dostaw i usług. Istotnym dla ich rozwoju jest wspieranie małych, lokalnych firm jako podmiotów oferujących klientom produkt wysokiej jakości, związany ze środowiskiem lokalnym i dziedzictwem regionu. Niezbędne są także zmiany prawodawstwa pozwalających na wzmocnienie różnorodności poszczególnych mikroregionów i ich lokalnych gospodarek.
6. Mieszkańcom obszarów wiejskich należy zapewnić pełniejszy dostęp do usług publicznych, takich jak opieka zdrowotna, oświata, usługi opiekuńcze itp., również poszukując innowacyjnych form i metod ich świadczenia.
7. Tylko stworzenie dogodnych warunków do rozwoju gospodarczego i społecznego obszarów wiejskich, zminimalizuje zjawisko „spirali spadku” i „starzenia się wsi” oraz ubóstwa i wykluczenia mieszkańców wsi.
8. W obronie lokalnego środowiska i klimatu postulujemy stymulowanie szerszego stosowania działań proekologicznych w gospodarstwach domowych, rolnictwie, leśnictwie i całej gospodarce. Istotna jest szeroka edukacja dzieci, młodzieży i dorosłych oraz finansowe wspieranie rozwiązań i technologii sprzyjających naszej Matce Ziemi.
9. W obronie odmienności kulturowej, cennego dziedzictwa tworzącego różnorodność regionów Polski wnosimy o wspieranie finansowe działań animacyjno-integracyjnych opartych o ocalałe od zniszczenia i zapomnienia lokalne dziedzictwo przyrodnicze, kulturowe i historyczne. Większej uwagi wymaga utrzymanie ładu przestrzennego i jego przywracanie z uwzględnieniem lokalnej specyfiki.
10. Uważamy, że siłą obszarów wiejskich są liderzy potrafiący inspirować i motywować do działania całą społeczność. Niezbędne jest wspieranie wysiłków tych liderów na rzecz rozwoju demokracji obywatelskiej, budowania zaufania i współpracy.